7/3022

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
1659

ANKARA
05/LG/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 8/7/2004 tarihli ve A.01.0. GNS.0.10.00.02-6165 sayılı yazınız.
b) 20/7/2004 tarihli ve 767 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Iğdır Milletvekili Prof.Dr.Dursun Akdemir tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3022 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha hâlinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine arz olunur.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EKLER:
EK -1 Soru önergesi (2 adet-2 sayfa)
cevabı

7/3022

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../..../2004

Sayın Prof. Dr. Dursun AKDEMİR
Iğdır Milletvekili
T.B.M.M

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3022 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Yolsuzluğun son yıllarda Dünyanın gündemini işgal eden en önemli konulardan biri olarak karşımıza çıktığı, Avrupa Konseyinde ve Birleşmiş Milletlerde yolsuzlukla ilgili olarak yapılan çalışmalarda, bu kriminolojik ve sosyolojik olayın basit rüşvet veya başkaca bir haksız menfaat temin etmenin ötesinde, demokratik rejimi tehdit eden, gelir dağılımını bozan hatta ekonomik düzeni kökünden sarsan bir olgu olduğunun kabul edildiği,

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 14/1/2004 tarihli ve 5065 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan 27/1/1999 tarihli "Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi"nde, Avrupa Konseyinin 10-11 Ekim 1997 tarihli "Yolsuzlukla Mücadelede Yirmi Temel İlke Kararı"nda, 4/11/1999 tarihli "Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi"nde, 12-15 Aralık 2000 tarihli "Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nde ve son olarak 9-11 Aralık 2003 tarihlerinde imzaya açılan "Yolsuzluğa Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nde yolsuzlukla mücadele edilmesi gerektiği hususunun açıkça belirtildiği; ayrıca, 1988 tarihli "Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi", 1990 tarihli "Avrupa Konseyi Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması ve Müsaderesi" ve 1997 tarihli "Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi"nde de yolsuzlukla mücadelenin öneminin ifade edildiği,

Söz konusu sözleşmelerde, taraf devletlerin, yolsuzlukla mücadele konusunda tedbirler almaya ve bu bağlamda yolsuzlukla mücadeleye ilişkin kanunları hazırlayıp yürürlüğe koymaya davet edildiği;

Öte yandan, 7/1/2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda, yolsuzlukların tüm yönleriyle ele alındığı bir çalışmanın gerçekleştirildiği, bu çalışmada, söz konusu olguyla mücadele kapsamında gerekli yasal tedbirlerin alınmasının ve hazırlanacak tasarıların ivedilikle kanunlaştırılmasının öngörülmediği;

Bakanlığımızca hazırlanan Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısıyla, adayı bulunduğumuz Avrupa Birliğine üye ülkelerin hemen hemen tamamında yıllardır uygulanmakta olan ve uluslararası sözleşmelerde yasal düzenleme hâline getirilmesi önerilen modern soruşturma yöntemlerinin düzenlenmesinin amaçlandığı;

7/3022

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../..../2004

Yolsuzlukla mücadelede, yolsuzluk niteliği taşıyan suçlardan elde edilen haksız menfaatin, bu suçların faillerinin elinden alınmasının da en önemli araçlardan biri olduğu, bu hususun, Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesinin 23. maddesinde ve Avrupa Konseyi Yolsuzlukla Mücadele Yirmi Temel İlke Kararının 4. maddesinde açıkça dile getirilmiş olduğundan, Tasarıda, hak ve alacaklara tedbir konulmasına ilişkin düzenlemeye de yer verildiği,

Öte yandan, yalnızca ceza hukuku araçlarıyla yapılacak olan yolsuzlukla mücadelenin başarıya ulaşabilmenin mümkün olmadığı; hukuk devletinde ceza ve ceza muhakemesi hukukunun görevinin her ne pahasına olursa olsun faillerin cezalandırılmasının değil ülkede, insan hakları ihlâllerine yol açmadan barışı ve sosyal disiplini sağlamak olduğu,

Faillerin ıslahının, topluma yararlı insanlar haline getirilmesinin ceza hukukunun "özel önleme" amacı olarak açıklandığı, faillerin kamuya verdikleri zararı telafi etmek istemesi noktasına getirilmesinin af değil bu kişilerin ıslahı yolunda ilk adım olarak algılandığı,

Son yıllarda mukayeseli hukuktaki gelişmeler sonucunda ceza hukukunda kabul edilen bir başka ilkenin de suçla doğan zararın giderilmesi olduğu, bazı durumlarda işlenmiş olan suça ceza vermenin veya verilmiş olan cezayı infaz etmenin kamunun yararına sonuç doğurmayabileceği, bu durumun özellikle ekonomik suçlar açısından daha da büyük önem taşıdığı,

Ülkemizde de son yıllarda böyle bir olayın yaşandığı ve kamu maliyesinin eşi görülmemiş boyutta zarara uğratıldığı; böyle bir sorunun da yalnızca "ceza yaptırımı" ile çözümlenmesinin mümkün olmadığı; bu itibarla kaybolan kaynakların kamuya tekrar kazandırılması ve bunun için etkin tedbirlerin alınmasının zorunlu olduğu;

Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısının; yukarıda belirtilen uluslararası sözleşmelerin hükümleri ve hukukun genel ilkeleri ile yolsuzlukla mücadele bakımından ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınmak suretiyle hazırlandığı ve yolsuzluk suçlarını özendirici herhangi bir yönünün bulunmadığı;

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz olunur.

Cemil ÇİÇEK
Bakan